

Riznica

Impresum

NOVINARSKA SEKCIJA:

Tea Mikulić,	I.a
Dora Čarapina,	I.a
Natalia Prskalo,	I.a
Sara Raić,	I.b
Leo Rozić,	I.c
Ivan Čubela,	I.c
Petra Bošnjak,	II.a
Luka Herceg,	II.b
Natalia Lucović,	III.c
Aneta Mikulić,	III.c
Patrik Bošnjak,	III.d
Draženka Penavić,	prof.
Renata Jakovljević,	prof.

SURADNICI:

Inga Kožulj,	prof.
Kornelija Marijanović,	prof.
Ana Šutalo,	prof.
Karolina Vrljić,	prof.
Goran Prodanović,	prof.
Ljerka Vrdoljak,	prof.
Dolores Karačić,	prof.
Ivana Rosić,	prof.
Mirela Šitum,	prof.

Grafičko oblikovanje:

Goran Sudar

Fotografija: Karlo Knezović, prof.
Nakladnik: Srednja ekonomska škola
Joze Martinovića u Mostaru
Kralja Tomislava 1, 88000 Mostar
<https://ekonomska-mostar.ba>
Tisak: FRAM Ziral Mostar

**Drage čitateljice i čitatelji,
pred vama je 15. jubilarno
izdanje Riznice, čemu
svjedoči i naša naslovnica.**

Naš je vremenoplov započeo u rujnu i uspješno smo stigli do lipnja. U Riznicu smo uspjeli pohraniti sve što se događalo tijekom 2020./21. godine.

Početak školske godine je započeo privikavanjem na novonastalu situaciju, poštujući mjere i odredbe Kriznog stožera. U skladu s odredbama i pravilima organizirane su sve naše sekcije, Vijeće učenika te aktivnosti i događaji tijekom nastavne godine. Humanitarno smo djelovali, obilježili sve važne nadnevke. Organizirali književne natječaje, kvizove znanja, pobjedili na županijskom natjecanju u pisanju poezije, sudjelovali u projektima, učionice smo obnovili novim namještajem, pretvarali ih u kazalište i radionice, provodili kreativne ogledne sate, osmislili slogan i logo škole. U posebnom ozračju obilježili advent. U prelijepom ambijentu novouređenog dvorišta, proslavili Dan škole i ispratili maturante. Družili se, zabavljali, učili jedni od drugih...

Ne želimo sve otkriti jer vama prepuštamo da 15. izdanje Riznice sami istražite. Nadamo se da će vam se svidjeti. Zavrinite i na Facebook i Instagram te posjetite novu web stranicu naše škole.

Zahvaljujemo svima koji su doprinijeli realizaciji da bi naš časopis i ove školske godine izišao. Posebice članovima novinarske sekcije i grafičaru Goranu Sudaru.

Do novog broja. Pozdrav!

Uredništvo

Vrijeme brzo prolazi. Nama školarcima posebno. Iza nas je još jedna nastavna godina. Ravnateljica naše škole Ivana Novak osvrnula se na 2020./21. nastavnu godinu.

Čestitka učenicima i kolegama!

nastave na svim područjima.

Projekti i njihova realizacija

Prijavljivali smo i uspjeli ostvariti dva projekta – jedan Ureda Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, čija je realizacija još na čekanju jer su na snazi bile takve odluke koje nam nisu dopuštale njegovu provedbu. Drugi je projekt ostvaren u suradnji s Nansen dijalog centrom Mostar čija je aktivnost vezana uz uređenje jednoga dijela školskoga dvorišta. Taj su projekt radili učenici dvaju prvih razreda skupa sa svojim razrednicama i ovim im putem još jednom čestitam i zahvaljujem na aktivnome sudjelovanju u radu škole.

Najdraži događaji tijekom školske godine

Ne bih mogla istaknuti neki poseban nadnevak ili dan. Svi su podjednako važni, vrijedni i svi se broje. Možda bih osobno, koji je meni bio najvažniji od svih, izdvojila prvi nastavni dan jer tada smo, sa suzama u očima, dočekali da se napokon vrati život u školu. Sve do tada, od prekida nastave u ožujku 2019. do rujna, radili smo i sa strepnjom iščekivali dan kada ćemo se vratiti tamo kamo i pripadamo. U početku je, kao što sam već spomenula, bilo teško gledati djecu prilikom provedbe svih protokola i načina ulaska u školu kako preplašeno iščekuju rezultat mjerenja temperature, vidjeti strah u očima kada toplomjer „pocrveni“, ali i to smo s vremenom uspjeli savladati. Malo šale, malo „zračnih zagrljaja“, utješnih razgovora i sve je išlo svojim tijekom...Bilo je potrebno i vremena da se učenici naviknu na rasporede i broj ulaza, sate koji su se odvijali „online“, ali već drugi tjedan, zahvaljujući požrtvovanome radu naših nastavnika i ozbiljnosti marljivih i odgovornih učenika, nastava se odvijala kao da živimo i radimo u normalnim okolnostima. U tim i takvim okolnostima, voljom i zahvalnošću što smo u svojoj školi, uspjeli smo obilježiti i proslaviti sve važne nadnevke vezane za našu školu počevši od Dana kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, adventa, maškara, Dana škole, brojnih oglednih sati, edukacija i seminara do svečane proslave i oproštaja od naših maturanata.

Poruka učenicima, maturantima i kolegama

Osvrnuvši se na sve kroz što smo prošli kroz protekle dvije godine, odnosno godinu i pol računajući školskim kalendarom, možemo reći kako nas svako vrijeme nečemu uči i otvara nam oči za druge i drukčije vidike, poglede na svijet i stvarnost. Živimo u doba koje nam je svima donijelo neke nove izraze i riječi, koje već i učenici nižih razreda osnovnih škola s lakoćom izgovaraju i razumiju, kada u fizičkome smislu držimo distancu, ali srcima i mislima nikada nismo bili bliži. Vrijeme je ovo u kojem ljudi nikada nisu bili udaljeniji, a ujedno i bliži jedni drugima – zapravo ujedinjeni i zajedno u razdvojenosti, mogli bismo reći. Ovo je bilo iskustvo kroz koje nam se pokazala i prava slika o nama samima, koje nas je vježbalo i brusilo u životnim sferama i odnosima, ali nam i ukazalo na istinu o svemu onome što je zbilja vrijedno i što se jedino broji, što nam na koncu svima jedino i preostaje. Ovdje bih posebice željela uputiti zahvalnost i čestitati svim kolegama i učenicima koji su svakodnevno, unatoč strahu i strepnjama, jer svi smo mi na neki način „rizični“ i imamo nekoga nama dragoga koga smo mogli ugroziti, dolazili na posao i u školu, a nisu morali! Imali su mogućnost izbora pohađanja nastave na daljinu, preko platforme, rada od kuće, ali učenici i gotovo svi djelatnici Srednje ekonomske škole Joze Martinovića Mostar odabrali su doći u školu i obavljati svoj POZIV, biti nastavnik i odgojitelj, učenik, domar, spremačica, tajnik, računovođa, knjižničar, pedagog, psiholog, ravnatelj, čovjek čovjeku – biti na svome radnom mjestu i raditi na boljoj budućnosti našega grada i naše države. Hvala im na tome! Našim dragim maturantima koji se nalaze na životnome raskrižju, u vremenu odluka i odabira puta, želim sreću i čestitam im u ime svih djelatnika Srednje ekonomske škole Joze Martinovića Mostar. Tražite se u djelovanju, u ostvarivanju dobra, istine i ljepote! Vi niste samo naša budućnost, vi ste i naša sadašnjost, učinite je lijepom, korisnom i na dobrobit svih!

Dobro došli u školu**Obilježavanje
Europskog dana jezika**

S ciljem ukazivanja na važnost učenja jezika i poticanja učenja većega broja jezika kako bi se povećala višejezičnost i razumijevanje različitih kultura te promicanja bogate jezične i kulturne raznolikosti Europe, Vijeće Europe proglasilo je 2001. Europski dan jezika koji se obilježava svake godine 26. rujna. Njegovanje jezične raznolikosti i čuvanje jezične baštine nije važno samo zbog promicanja kulturne različitosti i tolerancije nego i zbog opasnosti od izumiranja gotovo polovine svjetskih jezika čime bi ljudska populacija izgubila neprocjenjivo bogatstvo. Svjesna važnosti njihova očuvanja Europska unija nije izabrala službeni jezik komunikacije, nego prihvaća sve jezike svojih članica kao službene te je prema tome i naš materinski jezik, hrvatski, jedan od njih. Sa svakom novom članicom EU-a znači povećava se i broj službenih jezika. Osim toga, nastojeći poboljšati suradnju na društvenom, kulturnom i ekonomskom području Europska je unija dala preporuku da svako dijete treba osim svoga, materinskoga, naučiti bar još dva strana jezika.

Jezik je neizostavni dio naše svakodnevice, našega života. Njime oblikujemo i izražavamo svoja razmišljanja, osjećaje, želje, misli i ideje te ih razmjenjujemo sa svima koji nas okružuju, pa i sa cijelim svijetom

ako to želimo. Na svijetu postoji više od 6.000 jezika, samo ih u Europi ima više od 220, a svi predstavljaju bogatstvo i raznolikost svojih kultura. Ove godine posebno su bile zanimljive aktivnosti koje su organizirali EUNIC BiH (Udruženje kulturnih institucija Europske unije u BiH) i Info centar Europske unije u BiH u suradnji s Goethe-Institutom BiH. Naime, učenci, nastavnici i svi ljubitelji stranih jezika imali su mogućnost odigrati zanimljiv kviz „Upoznajte jezike“ i osvojiti vrijedne nagrade te sudjelovati na raznim edukativnim webinarima. Naravno, tu su priliku iskoristili i učenici i profesori naše škole, svjesni važnosti njegovanja jezika i jezične kulture.

Karolina Vrljić, prof.

**Street Arts
Festival Mostar
u dvorištu
naše škole**

Deveto izdanje Street Arts Festivala Mostar održalo se od 7. do 13. rujna 2020., a sve planirane aktivnosti odvijale su se na otvorenom. Tako je i ove godine, deveti put za redom, Mostar postao velika pozornica pod otvorenim nebom. Brojne ruševine i oronule fasade proteklih su godina, zahvaljujući ovom Festivalu, poprimile potpuno novi izgled.

Ove je godine Festival stigao i u dvorište naše škole, a rezultate vrijednih i talentiranih umjetničkih ruku možete vidjeti na fotografijama ispod teksta ili još bolje uživo na našem školskom zidu.

Zahvaljujemo organizatorima Street Arts Festivala Mostar te umjetnicima, volonterima i ostalim entuzijastima koji Mostar pretvaraju u galeriju na otvorenom.

Novinarska sekcija

Obilježili smo Dane kruha

Dani kruha i zahvalnosti za plodove zemlje tradicionalno se obilježavaju svake godine u našoj školi. Ove smo godine, zbog svima poznatog razloga, bili primorani promijeniti način organizacije te izbjeći veće okupljanje i druženje kao prethodnih godina. No, to nas nije spriječilo da na simboličan način obilježimo Dane kruha jer to činimo prvenstveno kako bismo zahvalili Bogu na plodovima i životnim radostima. Dobro je podsjetiti se kako u davna vremena nije bilo kruha, ljudi su ga jeli samo za blagdane. Kruh je bio skup, posebno pšenični te je bio iznimno cijenjen. Danas u izobilju uživamo u toj namirnici te zbog toga i trebamo zahvaljivati, iskazati poštovanje i biti radosni. „S komadom finog kruha svaka se životna nedaća i žalost lakše podnese“, rekao je legendarni Sancho Pansa u Don Quijotu. Stoga smo i mi u predvorju naše škole postavili stol s mirisnim pecivom i plodovima zemlje te uživali u ukusnim zalagajima.

Novinarska sekcija

i Dan učitelja

Svjetski dan učitelja obilježava se svake godine 5. listopada u više od stotinu zemalja svijeta pa tako i u BiH. Utemeljio ga je UNESCO 1994. godine u spomen na isti nadnevak 1966. kada je potpisana Preporuka o statusu učitelja. Taj je dan prigoda da se pokaže kako je rad učitelja i nastavnika prepoznat kao jedan od najvažnijih za ukupan razvoj društva te da se kao takav i cijeni. Povodom proslave ovoga dana upriličen je zajednički svečani ručak u restoranu Radobolja, gdje je vrijeme „proletjelo“ u veseloj atmosferi. Vodeći se poznatom izrekom kako „Svaki učitelj treba društvo i potporu drugih učitelja“, uživali smo u druženju razmjenjujući isku-

stva, savjete te šaljive zgode i nezgode. Slavljeničko raspoloženje upotpunio je i rođendan naših dragih kolega Sanje i Zorana, koje već tradicionalno proslavljamo zajedno. Neka je sretno našim kolegama i učiteljima!

**Naši
maturanti
darivali
krv**

Novinarska sekcija

Poznato je kako krv nije moguće proizvesti na umjetan način. Jedini izvor toga lijeka jest čovjek – darivatelj krvi. Kako bi se osiguralo brzo, kvalitetno i sigurno liječenje bolesnika, potrebno je uvijek imati dovoljan broj darivatelja krvi, a time i dovoljne količine krvi u pričuvi. Svjesni važnosti

dobrovoljnoga darivanja, naši su maturanti i ove godine sudjelovali u akciji darivanja krvi koju je organizirao Transfuzijski centar SKB-a Mostar. Ponosni smo na njih jer su nesebično i hrabro darivali „tekućinu koja život znači“ te na taj način pokazali humanost i odgovorno ponašanje. *Novinarska sekcija*

Njezino veličanstvo JABUKA

Tradiciju održavanja Dana jabuke započela je u Londonu 20. listopada 1990. godine organizacija Common Ground s ciljem promicanja zdravstvenih kvaliteta jabuke. S vremenom su tradiciju obilježavanja Dana jabuke prihvatile brojne škole i udruge. Na taj se način isticala važnost jabuke u zdravlju ljudi i njene prehrambene prednosti. Naime, poznato je kako se svakodnevnim konzumiranjem jabuka može spriječiti pojava brojnih zdravstvenih poteškoća i oboljenja. Jabuka je riznica sastojaka koji pozitivno utječu na naš organizam. Ovisno o sorti, 100 g jabuke sadrži otprilike 85 g vode, 10,9 g ugljikohidrata te 3 g dijetalnih vlakana. Jabuka sadrži i do 40 mg vitamina C, vitamina A, E, B1, B2, B6 te beta-karotena. Stoga smo u čast ovom veličanstvenom voću i ove godine obilježili Dan jabuka u našoj školi, uživali u sočnom zalogaju, mirisu i pozitivnoj energiji. Živjela jabuka!

Novinarska sekcija

Mjesec hrvatske knjige

zati svoje literarno umijeće kroz natječaj za najbolji literarni uradak o temi: Riječ je čarolija, po riječima živimo, volimo i opstajemo.

REZULTATI LITERARNOG NATJEČAJA

Po zatvaranju natječaja koji je naša škola objavila povodom obilježavanja Mjeseca hrvatske knjige članovi ocjenjivačkog suda, profesori hrvatskoga jezika i književnosti, odabrali su pobjedničke uratke:

1. Sara Uljarević, IV. c
2. Patrik Bošnjak, III. d
3. Nina Marjanović, II. c i
Kristina Babić, III. c

Ceremonija uručivanja nagrada upriličena je 17. studenoga u našoj školi. Zahvaljujemo svim sudionicima natječaja, ponosno objavljujući njihove uratke.

Novinarska sekcija

BORBA PROTIV KARCINOMA DOJKE

Listopad je mjesec podizanja svijesti o ranom otkrivanju karcinoma dojke. Također, na taj se način iskazuje iskrena i snažna potpora onima koji su se suočili s tom, nažalost, učestalom bolešću današnjice. Potrebno je upozoriti javnost na važnost ranog otkrivanja raka dojke, pravovremenog liječenja te skrbi za oboljele. Također, trebamo spoznati i voljeti sebe te učiniti značajan korak na vrijeme, ne samo u listopadu nego i u svakom drugom mjesecu u godini.

Svjesni važnosti teme, svakog listopada u našoj školi nastojimo podizati razinu svijesti o prevenciji karcinoma dojke. I ove smo godine nastojali poslati snažne poruke:

Volimo sebe i vodimo računa o svojem tijelu! Zdravlje prije svega!

Mjesec hrvatske knjige manifestacija je kojom se tijekom mjesec dana, od 15. listopada do 15. studenoga, nastoji na državnoj, ali i na lokalnim razinama govoriti o knjizi, promicati čitanje te na različitim programima okupljati sve one koje knjiga istinski zanima. Ovogodišnja je manifestacija bila posvećena planetu Zemlji, u povodu 50. godišnjice obilježavanja Dana planeta Zemlje, a slogan je *Razlistaj se!*

Pod ovim smo sloganom i mi u našoj školi osmislili različite aktivnosti kako bismo odali počast hrvatskoj knjizi.

Vijeće učenika ukrasilo je predvorje naše škole ispisavši na ploči glagoljična slova. Postavili su i štand sa zanimljivim naslovima za one koji u vrijeme predaha vole čitati.

LITERARNI NATJEČAJ

Riječ je čarolija, po riječima živimo, volimo i opstajemo

Kažu da je knjiga jedinstvena, prenosiva magija, a kakvu magiju posjeduju i što se krije u kutcima njihove duše naši su učenici mogli utkati u retke svojih uradaka. Naime, učenici su imali priliku poka-

Riječ je čarolija, po riječima živimo, volimo i opstajemo

1. Sara Uljarević, IV. c

Dragi čitatelju, ja sam malena riječ koja se zove MIR. Tek tri slova, ali, kažu, velika značenja. Često se zapitam razumiju li uopće svi što ja značim. A opet, kao da ne mogu bez mene. Kažu grijem im srca, umirujem dušu i činim ih ispunjenima. Vjerujem da se uz mene lakše voli i opstaje. U povijesti sam bila prisutna i često potiskivana. U blagostanju me nisu primjećivali. Kada su krenuli ratovi, velika se carstva raspadati, bitke boriti i osvajati, životi i vrijednosti nestajati, ideologije provoditi, ružne riječi vladati, svi su me zazivali. Bila sam im najljepši i jedini san koji će vratiti lijepe riječi, djela, slobodu i ljepotu življenja. Nakon rata svi su izgovarali moje ime, htjeli su znati da sam opet tu uz njih te da sam voljna ponovno grijati njihove živote. Svaki novi početak sa mnom budio je i moje prijateljice nadu i vjeru za bolje sutra. Volim vladati u obiteljima, ispunjavati svaku sekundu, smirivati i činiti zajedništvo. Katkad me riječi poput mržnja, bijes, ljutnja, neimaština, osveta stjeraju u kut. Nije mi drago, osjećam se bespomoćno. Riječi poput ljubav, oprost, poštovanje, pomoć, iskrenost mi pomognu. Opet se nekako prišunjam i pronadem put nazad. Prvo prilazim najmlađima jer njihova su srca čista, razigrana i oplemenjuju lijepim riječima. Nekada me upotrebljavaju i kao strogu riječ. Naime, izgledam umirujuća, ali sam u učionicama kod strogih profesora i vojarnama kod strogih zapovjednika oštra riječ. Tada se učenici preplaše, iako znaju da sam malena i da sam tu za njih i njihovo dobro. Nekim se osobama javlam u obliku duševnog mira. Za nekoga je MIR raditi nešto što najviše vole, nešto u čemu uživaju i tako pronalaze mene duboko skrivenu u svojim dušama. Ja sam i na nebu, vječnom počivalištu, na mjestu gdje duše zauvijek spavaju u miru. I opet ja, tako malena riječ, tek tri skromna slova, ostavljam veliki trag u životima i živim s vjerom da me poštuju, nadajući se me tražite u svemu što radite svaki dan.

3. Kristina Babić, učenica III. c

Riječ je čarolija, po riječima živimo, volimo i opstajemo. Dar govora i umjetnost riječi su tako tajnoviti. Zašto smo, baš mi ljudi jedina bića sposobna govoriti te našim izborom riječi graditi najljepša sjećanja i prijateljstva. No, s njima možemo sve to i uništiti. Naše prve izgovorene riječi uvijek su pune ljubavi, nade i iskrenosti. Kako je čaroban onaj trenutak u roditelju životu, kada mu vlastiti plod prvi put iskaže ljubav i sreću, kroz one slatke riječi mama ili tata. Kao malena djeca, u prvim razredima škole, nismo slutili da će nam pisana riječ i umijeće čitanja utjecati na naš odnos s ljudima. Svako slovo, riječ, svaka knjiga koju pročitamo bit će nam prijatelj, u odrastanju, pa tako će nas oblikovati u snažne, maštovite i mudre ljude. Svoj rječnik trebamo njegovati i milovati. Uvijek trebamo imati najljepše misli, jer kako mislimo o nama samima, kao pojedincima, te iste prijateljske i brižne riječi govorit ćemo bližnjima. Kada je riječ korištena kao uputa vrline i dobrog komplimenta, svijet postaje prekrasan. Boje postaju neopisivo jarko, okusi slađi i ljubav jača. Postoji i suprotnost od riječi hvale. To su one odvratne, pogrdne riječi koje ruže svu slavu osobu kojoj su upućene, zgaženu i krhku. Svako slovo, epiteta, veznik koji izgovaraju, mora biti u skladu sa zakonima empatije, ljubavi, podrške. Imamo slobodnu volju, ali neka ona ne oslobodi samo tebe, nego i osobu kojoj poklanjaš svoje riječi. Riječi koje govorimo su naše poglavice i vladari. Unatoč svakoj ružnoj riječi i omalovažavanju, moramo paziti da sami ne postanemo izopačeni. Svijet je u bolovima od ružnih riječi. Stoga, započnimo krpiti njegove rane uzrokovane pogrdnom riječju koja ruši sve. Još uvijek nije kasno da stvorimo milosrdne riječi. Vrijedno je govoriti one krasne riječi: molim, hvala, izvoli i oprost. Ta, nisu uzaludno stvorene. Potrebno je izricati zahvalu i oprost. Zamijenimo uvredu za kompliment, suze za riječi utjehe. Jedino tako se mogu stvarati prijateljstva, sestrinstva i bratstva. Obitelji! Njen temelj jest ljubav i poštovanje koji se pokazuju riječima i dobrim djelima. Riječi nas vode do pobjede, ali i do propasti. Da nam duše ne uvenu, kao laticice tulipana, govorimo samopouzdanje. Ljupke riječi su bit i svrha. Neka naš jezik bude ohrabrenje, a ne zlo. Čitanje je ključ koji otvara vrata mudrosti, razumijevanju i snovima. Sve što pročitanje karakter i suosjećanje. Meni je otvorilo vrata mira i blagostanja. Učinilo da su moje riječi ljubavnije i poštenije. Stoga, čovče, pazi na svoj rječnik! Ispuni ga dobrotom!

2. Patrik Bošnjak, III. d

Ustao sam iz kreveta i otišao do mame u kuhinju. Htio sam joj zaželjeti dobro jutro, ali samo sam nijemo stajao. Gledao sam ju bespomoćno i tupo. U tom trenutku zazvonio je telefon. Nazvala je baka i nešto veselo pričala, a s moje strane samo muk. Htio sam reći: „Bako, volim te!“, ali tišina u meni bila je zastrašujuća. Uzeo sam mobitel. Zaboravio sam prijatelju Marku odgovoriti na poruku. Nadao sam se kako ću bar moći pisati. Počeo sam tipkati, ali sve što sam vidio bile su nekakve crtice na ekranu. „Marko je vjerojatno ljut na mene“, pomislio sam. A nisam mu mogao objasniti, ni riječi nisam mogao poslati. Povukao sam se u sobu i uzeo album sa starim fotografijama. Htio sam se malo „družiti“ sa svojom prošlošću. Ugledao sam jednu staru fotografiju i htio pročitati što ispod nje piše. Zaprepašteno sam zaključio da ni to nisam u stanju. Ostao sam bez riječi, bez dara govora, a više ne umijem ni pisati ni čitati! – panično mi je sijevnulo u glavi. Zapitao sam se što mi se to događa, zašto ne mogu izreći ni jednu misao? Kamo su nestale moje riječi? Kako ću bez njih? One su tako važne. I u Bibliji piše: „U početku bijaše riječ!“ Iz riječi je sve nastalo i po njoj postalo. Što se dogodilo? Ojednom sam začuo glas: „Sjećas li se kad si rekao da ti se ne da pričati, da su riječi dosadne i da ne razumiješ kako ljudi mogu puno govoriti? Svoju šutnju si branio izrekom: „Šutnja je zlato“. Misliš li da je sada tebi šutnja zlato? Je li ti ljepše sada?“ Počeo sam se preznjavati i okretati u krevetu. Probudio sam se i pred sobom ugledao majku. Nasmijala se i poželjela mi dobro jutro. A ja sam razumio! Skočio sam od sreće, potrčao po kući i vikao iz svega glasa. Ukućani su me gledali u čudu. Ništa im nije bilo jasno. Zgrabio sam telefon i nazvao baku da joj kažem nešto lijepo, a onda sam prijatelju odgovorio na zaboravljenu poruku. Božee, kako li je lijepo opet govoriti, izgovarati sve te divne riječi. Koliko li su samo vrijedne! Najljepše priče nikad ne bi bile ispričane, najvredniji osjećaji zauvijek bi ostali skriveni. Riječi su naše blago! One molimo Bogu i zahvaljujemo na svakom danu. Riječima gradimo odnose, prijateljstva, veze, ispisujemo stranice dnevnika, nasmijavamo druge ljude. Bez riječi bi nestala sva čarolija na ovome svijetu. I tako, sretan sam što je ono bio samo ružan san, koji me opomenuo da još više volim i cijenim svaku riječ koju poznajem i čeznem ih naučiti što više. Po njima ću biti čovjek od riječi! Čovjek s puno lijepih i iskrenih riječi.

3. Nina Marjanović, II. c

Riječ je čarolija, po riječima živimo, volimo i opstajemo. Riječ ima veliku snagu i moć. Riječi mogu biti jače nego djela. Postoji jedan navod iz Biblije koji mi se iznimno sviđa, a glasi: „Riječ je tijelom postala i prebivala među nama“. I zbilja je tako. One su stalno oko nas, uvijek su tu i nikada ne će nestati. Toliku snagu imaju da ti mogu popraviti dan ili te mogu zaboljeti kao ubod strijele. Svatko od nas čovjek je od krvi i mesa, sa srcem i dušom. Naša srca i duše su ispunjene riječima. Jedna lijepa riječ u jednom malom srcu ostaje zauvijek i pamti svaki komadić ljubavi. Dok, s druge strane, srce ružnu riječ proguta, baci u koš za smeće, ali nikada ne zaboravi. Naša jedna riječ jednome malom čovjeku nekada može značiti sve. Riječi pune ljubavi stave osmijeh na lice i zagriju srce sa svih strana. Razlog našega življenja, koračanja naprijed jesu te čarobne riječi. Ej, čovče, stani tu i imaš tu moć i taj dar da nekome daš snagu za dalje kada želi odustati, imaš tu moć stati uz njega i reći mu: „Možeš ti to, ja vjerujem u tebe“. Imaš taj dar, tu moć i tu sposobnost učiniti ovaj svijet boljim mjestom i ispuniti ga s ljubavlju sa samo par riječi. Zašto onda tu moć zloupotrebljavati? Čemu sve te ružne riječi ispunjene mržnjom i ljubomorom kada možeš biti velik u nečijim očima sa samo jednom lijepom riječi. Poneke riječi su velike, a poneke male, one su nekad blage, a nekad oštre. Riječi svoju moć pokazuju kroz mnoge knjige. Knjige nam često daju motivaciju, snagu i mudrost, i to je sve zbog riječi u njima. Te riječi su tako kratke, ali traju vječno u nama. Meni su osobno te riječi bile način da se izrazim, da pružim ljubav iako sam nekada znala i povrijediti njima. Biram da se koristim njima kako bih pokazala veličinu svoga srca i težinu snage koju mi On daje. Kao mala nisam shvaćala težinu koje riječi nose, ali sada rastem u njima i gradim sebe kao osobu. Kroz Bibliju učimo da lijepa riječ otvara vrata raja. Dobili smo moć od Njega da se koristimo riječima i zašto onda jedan mali čovjek ima hrabrosti i grijehi-preokrenuti taj dar u jedno veliko zlo. Stvoreni smo da volimo, praštamo i grijehi-ljubavi i miline. Budi čovjek kakvim On želi da budeš, širi lijepu riječ i upamti da jedna lijepa riječ ima toliku snagu da se metalnim štitom može obraniti od tisuća zlobnih riječi. Jesi, mali si čovjek, ali moć koju imaš velika je. Tvoja su moć riječi, ali na tebi je što ćeš s njima uraditi. Riječ tvoja nekada može biti metak u srce ili pak sunce nakon oluje... Ti biraš, ti odlučuješ, ti mrziš ili voliš.

Mjesec borbe protiv ovisnosti

U povodu Mjeseca borbe protiv ovisnosti koji se obilježava od 15. studenoga do 15. prosinca Vijeće učenika naše škole pripremlilo je edukativnu prezentaciju o vrstama ovisnosti koje najčešće pogađaju mlade. Koje su to ovisnosti i kakve su njihove neželjene posljedice pročitajte u tekstu koji slijedi.

DROGE:

Droga je svako sredstvo u krutom, tekućem ili plinovitom stanju koje unošenjem u organizam dovodi do tjelesnih ili psihičkih promjena. Psihoaktivne droge su one koje djeluju na središnji živčani sustav i mogu mijenjati mišljenje, osjećanje i ponašanje osobe koja ih je uzela.

Droga je svako sredstvo u krutom, tekućem ili plinovitom stanju koje unošenjem u organizam dovodi do tjelesnih ili psihičkih promjena. Psihoaktivne droge su one koje djeluju na središnji živčani sustav i mogu mijenjati mišljenje, osjećanje i ponašanje osobe koja ih je uzela.

PUŠENJE:

Pušenje je način konzumiranja duhana u obliku cigara (umotanih u duhanov list), cigareta (malenih cigara umotanih u papir), cigarilla i pomoću lule. Drugi oblik konzumacije duhana je žvakanje i šmrkanje. Kako duhan sadrži otrovne alkaloidne, kao što je nikotin, a prilikom pušenja se stvara i katran, nerazrijeđeni beznikotinski kondenzat dima, pušenje je opasna navika za zdravlje ljudi jer štetno djeluje na krvotok i pluća.

Poznate su sljedeće činjenice:

- Smrtnost je u pušača cigareta 30-80% veća nego u nepušača.
- Smrtnost raste s povećanjem potrošnje cigareta.

- Izuzetno visoka smrtnost češća je u onih osoba koje počinju s pušenjem u mlađim godinama nego u onih koji počinju kasnije.
- Smrtnost pušača cigareta razmjerno je najveća u dobi od 45. do 54. godine.
- Smrtnost je veća u pušača koji udišu dim nego u onih koji ga ne udišu.
- Smrtnost je niža u pušača koji su prestali pušiti nego u onih koji su i dalje pušili.

KOCKANJE:

Kockanje je fenomen koji se susreće u različitim oblicima u gotovo svim kulturama. Razlikujemo socijalno, profesionalno i patološko kockanje.

Može se definirati kao "često sudjelovanje u igrama, uz izraženo mentalno bavljenje ili razmišljanje glede pronalaska uspješne tehnike ili načina prikupljanja novca – kao početnoga kapitala". Pokušaji odolijevanja napasti postaju s vremenom sve bezuspješniji te dovode do prikrivanja problema od obitelji i prijatelja, što uglavnom uključuje i laganje. Često nastupaju ozbiljne financijske posljedice, egzistencijalna kriza, gubitak povjerenja, što dovodi do ugrožavanja međuljudskih odnosa.

Razvikanje ovisnosti o kockanju može se pod-

RECI NE OVISNOSTI

jeliti u nekoliko faza, i to:

- **Faza dobiti:** sporadično kockanje, veći dobitak ili više manjih dobitaka, pozitivno uzbudjenje ili emocije prije i za vrijeme igre, nerealistični optimizam, sve češće igranje, kockanje za veće novčane iznose.

- **Faza gubitka:** hvaljenje pred drugim osobama o dobiti, uvjerenost da su gubitci pokriveni profitom, češće igranje nasamo, češće razmišljanje o igri, prvi veliki gubitci, prikrivanje neuspjeha i laganje o stvarnim gubicima, zanemarivanje obitelji i prijatelja, bavljenje igrom tijekom radnog vremena, pozajmljivanje novaca, nemogućnost odolijevanja kockanju.

- **Faza očaja:** kašnjenje u vraćanju duga, promjene u strukturi osobnosti: razdražljivost, zbuđenost, agitacija, poremećaji spavanja, potpuno povlačenje iz društvenog života, potpuno povlačenje od obitelji i prijatelja, gubitak društvenog statusa i ugleda, korištenje vremena i novca isključivo za igru, nezakoniti načini zarade novca, mržnja prema drugima (posebno igračima koji pobjeđuju), beznađe itd.

OVISNOST O INTERNETU:

Znakovi koji upućuju na ovisnost o internetu su: žudnja za priključivanjem na internet koju osoba ne može kontrolirati, priključenje na internet postaje prva aktivnost u danu, gubitak kontrole nad vremenom provedenim na internetu i pronalazjenje lažnih opravdanja za vlastito ponašanje, tjeskoba, napetost i razdražljivost kao posljedica nemogućnosti pristupa internetu, potreba za sve duljim korištenjem interneta da bi se postiglo zadovoljstvo, zanemarivanje drugih životnih navika, nastavljanje s internetskim aktivnostima unatoč činjenicama o štetnim posljedicama.

Vrste ovisnosti o internetu možemo podijeliti na nekoliko načina, a najčešće su ovisnosti o društvenim mrežama - Facebook, Twitter, Instagram i drugim mrežama koje omogućuju upoznavanje novih ljudi, komuniciranje sa starijim poznanicima, lakše dijeljenje slika i ostalih novosti. U sam vrh spada i ovisnost o online igrama i online kockanju, ovisnost o kupnji putem interneta, ovisnost o stalnoj potrazi za novim informacijama i znanjem na internet.

Ovo je samo kratki pregled ovisnosti, problema s kojim se, nažalost, svakodnevno susreće veliki broj ljudi. Zabluda je razmišljati kako se to ne može nama dogoditi i zato je najmuđrije ne eksperimentirati s potencijalnim izvorima ovisnosti. Potrebno je zauzeti čvrsti stav po ovom pitanju i odlučno reći **NE ovisnosti!**

Vijeće učenika

Čarobna riječ - tolerancija

Međunarodni dan tolerancije se svake godine obilježava 16. studenoga od 1996., kad je Opća skupština Ujedinjenih naroda pozvala sve svoje članice UN-a na obilježavanje dana poštovanja i uvažavanja drukčijih, u skladu s Deklaracijom o načelima tolerancije UNESCO-a iz 1995. godine koja definira toleranciju ne samo kao moralnu dužnost, već i pravnu i političku obvezu za pojedinca, društvene skupine i države. Tolerancija se Deklaracijom definira i kao instrument koji je prihvaćen prije više od 50 godina i naglašava potrebu za stvaranjem zakonskih okvira koji bi trebali jamčiti jednakost postupanja prema pojedincima i izjednačavanje mogućnosti društvenih skupina i pojedinih osoba u društvu

u svim životnim aspektima poput zdravlja, obrazovanja, stanovanja, zapošljavanja i dr. Tolerancija podrazumijeva poštovanje, prihvaćanje i uvažavanje različitosti u svjetskim kulturama kao i forme izražavanja, volju i težnju prihvaćanja i uvažavanja različitosti, neovisno o političkom uvjerenju, vjerskim, dobnim, rasnim ili spolnim razlikama. Vijeće učenika naše škole obilježilo je ovaj važni dan prigodnim panoom u predvorju naše škole i na taj način poslalo jasnu poruku svojim kolegama o potrebi da preispitamo svoje ponašanje i budemo što je više moguće humani, prijateljski nastrojeni, suosjećajni, pozitivni u odnosu prema drugima, tj. tolerantni.

Vijeće učenika

Nulta tolerancija prema nasilju!

Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad djecom obilježava se 19. studenoga. Svjetski dan prevencije zlostavljanja djece i nasilja nad djecom obilježava se od 2000. godine na inicijativu Woman's World Summit Foundation (WWSF) u cilju kreiranja kulture prevencije nasilja nad djecom širom svijeta te kako bi se promovirala dječja prava kojima je glavni prioritet prevencija zlostavljanja djece u svakom obliku.

U 2006. godini je pokrenuta istraživačka studija Ujedinjenih naroda o nasilju nad djecom čiji rezultati otkrivaju visok stupanj nasilja nad djecom u svim okruženjima koja bi za djecu trebala biti sigurna. Nasilje nad djecom se ne može i ne smije tolerirati! Sloboda od nasilja će biti moguća samo ako svi poštujemo naše obveze prema djeci i djelujemo u skladu s njima i na taj način unesemo pozitivne promjene u dječje živote. Stoga smo pozvani obilježavati ovaj značajan nadnevak i na taj način jasno uputiti poruku: „STOP nasilju nad djecom!“

Naša tradicionalna sportska rubrika je drukčija od prethodnih jer Sportski savez Grada Mostara u 2020./21. nije organizirao školska natjecanja zbog epidemiološke situacije. Naši učenici i profesori su nastavili sa sportskim aktivnostima u njihovim klubovima. Naravno, koliko su mjere dopuštale. Rezultati koje su postigli su za svaku pohvalu i ponosni smo na njih. Prvaci države u ka-

detsoj kategoriji NK Zrinjski: Ivan Ivić, II.a, Zvonimir Marić, II.a, Marko Leonard Raguž, II.a, Luka Zovko, II.a, Bravo dečki iz za II.a Osvajači Kupa BiH u juniorskoj kategoriji sa Zrinjskim su: Patrik Bošnjak (III.d), Franko Sabljčić III.d, Ivan Bašić (IV.c) Čestitamo!

4. mostarski polumaraton

U sjajnoj sportskoj manifestaciji sudjelovala je trkačka ekipa naše škole pa je prof. tjelesne i zdravstvene kulture Karlo Knezović istrčao 21 kilometar, što je duljina polumaratona, a prof. hrvatskoga jezika Draženka Penavić i učenik III.c Petar Mikulić istrčali su 4 kilometra humanitarne utrke. Petar je u snažnoj konkurenciji uspio izboriti 3. mjesto, na čemu mu od srca čestitamo. Čestitke i pohvale idu i našim profesorima, zaslužili su!

HOPE

Podržali smo humanitarnu utrku/šetnju u organizaciji Mostar Half marathon - polumaraton.

Tim naše škole činili su: Ivana Novak, Kornelija Marijanović, Inga Kožulj, Draženka Penavić. Posebno smo ponosni na naše dečke: nastavnika Karla Knezovića i Slavka Sudara, a našem učeniku Petru Mikuliću čestitamo na osvojenom 2. mjestu. Petar od prvog dana sudjeluje i podržava humanitarne utrke te ostvaruje sve bolje rezultate u nimalo lakoj konkurenciji.

Bravo! Učenici, nastavnici i ravnateljica škole poručili su: Za sve naše hrabre sugrađanke. Podržimo druge! Osvijestimo važnost preventivnih pregleda!

Važnost tjelesnog odgoja i obrazovanja

Dragi čitatelji, kroz ovogodišnji predmet tjelesne i zdravstvene kulture naučili smo se boriti sa svim nepredvidivim situacijama koje nam je donijela pandemija. Ali, ondje gdje nema nikakve borbe, ne može biti niti pobjede. Vama, pobjednicima, preostaje ujediniti fizičku i mentalnu snagu kako bi što bolje i kvalitetnije išli kroz život. **Karlo Knezović, prof.**

Dokazano je da bavljenje sportom kao i redovna tjelesna aktivnost pomažu u smanjenju stresa, fizička aktivnost aktivira i hormon sreće. Individualni i timski rad povećavaju samopouzdanje te time pomažu pojedincima da se osjećaju bolje u svojoj koži i društvu. **Goran Prodanović, prof.**

Naš profesor Goran je bio u posjetu Turskom nogometnom savezu u svibnju ove godine. Odigrali su prijateljsku utakmicu. Nogometom se bavi od mladih dana i uz nastavu aktivno igra u svom klubu. Sport nije samo zdravlje, natjecanje, nego i druženje i putovanje.

Idemo u planine...

Dejan Markotić, I.c.
Novinarska sekcija

Kada dođe vikend, najljepše ga je provesti u prirodi i dobrom društvu. Tako je i bilo. U subotu, 28. studenoga 2020. učenici prvih razreda, zajedno s razrednicama: Ivanom Rosić

Kornelijom Marijanović, Draženkom Penavić i profesorom tjelesnog odgoja Karlom Knezovićem odlučili su se za planinarenje na obližnju Planinicu pod vodstvom profesorice Sanje Miletić, planinarke i članice HPD Prenj 1933 Mostar.

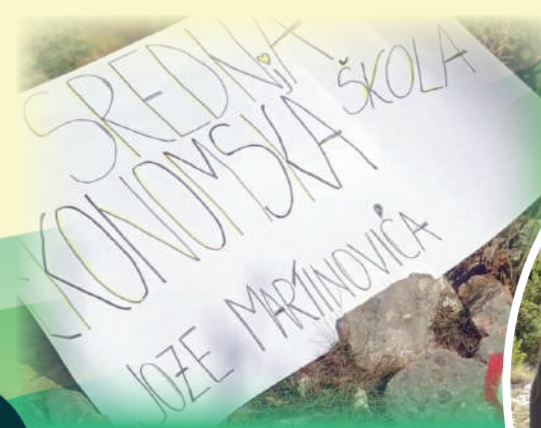
Planinica je „gradska“ planina jer su njene padine duboko urasle u grad. Visoka je 868 mNv, ali je vrh na platou i neza-

nimljiv te ne dominira okolinom. Planinica služi kao trening planina te je na njoj markirana staza od poslovnog objekta u ulici iznad ulica Bleiburških žrtava i Dubrovačke na koti 90 mNv do tzv. „bunkera“ na 725 mNv. Staza se većim dijelom proteže po austrougarskoj konjskoj stazi za Planinicu i dalje, a na dijelovima koji su vremenom propali, ili su prelagani, staza prelazi na kamenjar i sipar. Na stazi nema izvora pitke vode. Ispod bunkera, a niže povezana sa stazom je slabije markirana stazica za klupu i ognjište gdje se može objedovati, zaklonjena od vjetrova i s lijepim pogledom na grad Mostar.

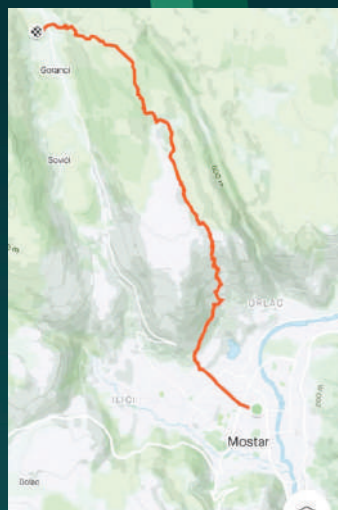
Svima se zahvaljujemo na volji, želji, pozitivnoj energiji i sudjelovanju.

Nadamo se da će biti još ovakvih izleta i druženja. Učenici su u anketi novinarskoj ekipi podijelili svoje iskustvo i doživljaje.

Do sljedećeg uspona!

Sve pohvale za uspješno završen Challenge 2021. Drugi put im se pridružimo.

DORA ČARAPINA, I.a:

Uspon je bio zanimljiv. Druženje je bilo super. Obradovali su nas kolačići prof. Kornelije i čaj prof. Karla na odmaralištu. Hvala!

PATRIK BOŠNJAK I LEO ROŽIĆ, I.c

Galoni s vodom nisu bili „teški“... Uspon je bio „lagan“.

DEJAN MARKOTIĆ, I.c

Odlazak na Planinicu je lijepo iskustvo. Iako je penjanje bilo naporno, ipak je sve bilo super. Nakon što smo osvojili vrh, uživali smo u prirodi, čaju i keksima. Bilo mi je odlično i volio bih to ponoviti.

FILIP ZOVKO, I.b:

Zanimljivo i strmo. Ali svidjelo mi se. Druženje i ekipa su super.

NIKOLINA PULJIĆ, I.c

Izlet na Planinicu mi je bio zanimljivo iskustvo. Bilo je malo naporno i teško, ali smo na kraju svi stigli do cilja. Najviše mi se svidjelo druženje kada smo stigli na odmaralište. Taj izlet bih rado ponovila.

EMA KOKOROVIĆ, I.c:

Kada smo stigli na odmor, oduševio me je pogled na Mostar. Vrijedilo je..

STANIJELA LONČAR, I.c

Odlazak na Planinicu bio je zanimljiv i društven. Bilo je umora jer je trebalo vremena da se dođe do vrha. Najljepši dio tog izleta mi je bio odmaranje i druženje s prijateljima na odmaralištu Planinice.

SARA RAIČ, I. b:

Izlet je bio zanimljiv i super smo se družili. Ponovila bih opet. Malo ću više 'paziti' na kamenjar i sitni pijesak.

NIKOLA VIDAČKOVIĆ, I.c

Izlet na Planinicu mi je bio zabavan. Imao sam priliku družiti se s prijateljima i uživati. Najbolji dio izleta mi je bio vraćanje u grad jer nije bilo naporno. Volio bih to ponoviti!

NATALIA UDOVIČIĆ, I. b:

Izlet mi se svidio. Volim prirodu. Naučila sam još o planinarenju od naših profesora, posebice profesorice Sanje. Hvala! Definitivno, ponoviti.

Advent u našoj školi

Advent u našoj školi kojeg već svatko voli. Ove godine smo prema novim mjerama raspored posložili i koliko su nam mjere dopustile družili.

Ukrase postavili, predvorje ukrali, tople napitke kušali, kolačiće jeli i jedni drugima lijepe želje iskazali.

Svi smo se dobro zabavili i lagani predah po odjelima na odmoru napravili.

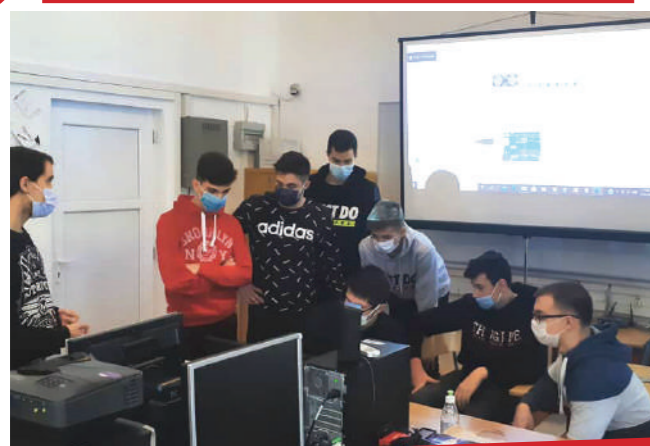
Stoga smo adventsko vrijeme veselo obilježili i radosni blagdan dočekali. Novu godinu ispratili i prvo obrazovno razdoblje zaključili.

Humanitarno djelovali i naše drage male prijatelje paketićima obradovali. Najljepšim darom su nam uzvratili, čije ručice su prekrasne kuglice napravili i naš bor ukrali, a srca radošću ispunili.

Hvala svima

PRVO MJESTO NA NATJECANJU IZ ROBOTIKE

Projekt STEM

Učenci naše škole zajedno s učenicima Gimnazije fra Grge Martića osvojili su prvo mjesto na natjecanju iz robotike. Napravili su elektroničko pomagalo pri pranju ruku s uputama za osobe s invaliditetom (zvuk i tekst). Projekt STEM for everyone je podržalo Američko veleposlanstvo u BiH, organizator natjecanja. Učenci su trebali napraviti praktičan projekt od Arduina (termometar, mehanizam za aktiviranje bočice s dezinfekcijskim sredstvom za ruke). Za najbolje natjecatelje osigurali su tri nagrade robotičkih kitova i to: nagradu za najinovativniji projekt, najsloženiji i najkorisniji projekt. Ponosni smo jer smo dobili nagradu za najinovativniji projekt. Uz znanja i vještine koje smo stekli, bilo je lijepo druženje s kolegama iz Gimnazije. Hvala našim profesoricama na potpori i mogućnosti sudjelovanja na ovakvim natjecanjima.

ELEKTRONIČKO POMAGALO

Ova naprava bi se trebala smjestiti iza bočice tekućeg sapuna tako da se ultra sonični senzor nalazi iza dozatora. Kada netko uzme sapun, to aktivira ultra sonični senzor i ispisuje se poruka „Perite ruke 20 sekundi toplom vodom“. Potom se LED počnu paliti jedna po jedna kao vizualni prikaz odbrojavanja 20 sekundi. Kada se sve upale buzzer javi kao indikator da je vrijeme prošlo i da možete isprati ruke. LED će također početi

ti treperiti dok radi buzzer. LCD ispisuje poruku Hvala i zatim se opet ispisuje početna poruka Ostanite sigurni koja ostaje na zaslonu dok se opet ne aktivira senzor. Jedan od otpornika od 220 Ω smo iskoristili uz buzzer, a drugi uz jedan od LCD pinova koji je zadužen za backlight. Otpornike od 1000 Ω smo iskoristili za LED graf. Potenciometar koristimo za promjenu kontrasta na LCD, bez njega je kontrast prevelik i ne mogu se vidjeti poruke.

Krešimir Vidović, III.a
Leo Rozić I. c

Dodjela certifikata za najinovativniji projekt

Centar za robotiku i tehnologije podijelio je certifikate učenicima i nastavnicima koji su sudjelovali u projektu. Učenci naše škole zajedno s učenicima Gimnazije fra Grge Martića osvojili su nagradu za najinovativniji projekt.

Čestitamo učenicima Gimnazije fra Grge Martića i našim učenicima: Krešimiru Vidoviću, III.a, Leu Roziću, I.c te njihovim nastavnicima: Silviji Džidić, Lidiji Berberović i Ingi Kožulj.

Novinarska sekcija

LIJEPE MISLI O
OBRAZOVANJU

- *Sans éducation, l'enfant est orphelin.* (Bez obrazovanja dijete je siročić.) – francuska poslovica
- *Une bonne éducation vaut mieux qu'un bon héritage.* (Dobro obrazovanje više vrijedi od dobrog nasljedstva.) – bretonska poslovica
- *Obrazovanje je više od posla, to je misija koja je sastoji od pomaganja svakoj osobi da prepozna ono što je nezamjenjivo i jedinstveno, tako da može rasti i cvjetati.*

(papa Ivan Pavao II.)
Odabrala: Antonija
Nikolić, prof

Ogledni sat o marketingu

Dana 26. ožujka prof. Vanja Čorić održala je ogledni sat o temi „Osobna prodaja“ iz predmeta marketing u odjelu IV.a.

Naši su učenici, ekonomisti, kroz osmišljenu prodajnu prezentaciju imali priliku uvidjeti značajke osobne prodaje kao jedne od najstarijih oblika prodaje, poznate i pod nazivom „licem u lice“. Naime, osobna je prodaja jedna od pet promotivnih aktivnosti, ali je jedini oblik prodaje u kojemu se bez posredovanja medija ostvaruje izravni kontakt između proizvođača i kupca. Realizacija prodaje proizvođača ili usluge ovisi isključivo o psihofizičkim sposobnostima prodavača, njegovu znanju, vještinama te umijeću verbalnog komuniciranja i uvjeravanja.

Pod mentorstvom profesorice maturanti su pokazali da su i više nego dorasli zadatku u ulozi iskusnih prodavača i zainteresiranih, dobro informiranih kupaca.

Obrazovanje osnovno ljudsko pravo

Međunarodni dan obrazovanja obilježava se 24. siječnja, a glavni mu je cilj jačanje uloge obrazovanja u svrhu uspostavljanja razvoja, napretka i globalnog mira.

Svrha obilježavanja dana posvećenog obrazovanju na međunarodnoj razini jest usmjeravanje pozornosti vlada i naroda na dostupnost obrazovanja kao sredstva za izlazak iz siromaštva. Stoga je ovo važna prilika za proslavu temeljne uloge obrazovanja u stjecanju vještina, vrijednosti i znanja. Obrazovanje pokreće gospodarski rast i društvenu povezanost, a imaće i ključnu ulogu u rješavanju izazova s kojima se čovječanstvo suočava. Samo obrazovanjem možemo iskorijeniti siromaštvo, boriti se protiv klimatskih promjena te graditi pravednije društvo.

„Obrazovanje je osnovno ljudsko pravo i trebalo bi za sve biti besplatno. No, stvarnost je često drukčija: 262

milijuna djece i mladih ne ide u školu, a više od petine te djece osnovnoškolske je dobi. Osnovne vještine računanja nije steklo čak 617 milijuna djece i adolescenata. Manje od 40 posto djevojčica u Podсахarskoj Africi završilo je tek

za obrazovanje.

Zanimljivo je kako se Međunarodni dan obrazovanja ove godine pod pokroviteljstvom UNESCO-a obilježava na temu „Oporavak i revitalizacija obrazovanja za generaciju COVID-19“.

Neosporan je utjecaj pandemije na obrazovanje u protekloj školskoj godini, ali ono što valja primijetiti je činjenica kako upravo ovakve ekstremne okolnosti daju dodatni značaj obrazovanju i ukazuju na potrebu većeg ulaganja u obrazovanje.

Iskoristit ćemo ovu prigodu i uputiti čestitku prosvjetnim radnicima, učenicima, studentima i svim sudionicima u odgoj-

no-obrazovnom procesu te im poželjeti puno uspjeha u budućem radu, uz poruku velikoga mirotvorca Nelsona Mandele: Obrazovanje je najmoćnije oružje koje možete upotrijebiti da promijenite svijet!

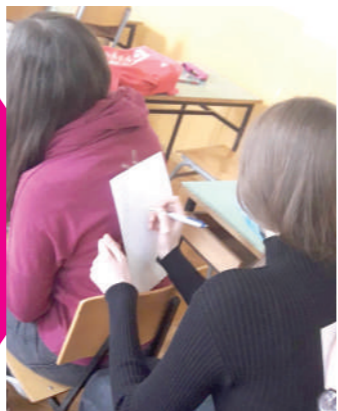
Novinarska sekcija

Nade obrazovanih
jače su od
bogatstva neukih.

– Demokrit

To
sam ja

Najvažnije je postaviti sebi ciljeve prema kojima će težiti, kao i osvijestiti svoja pozitivna uvjerenja
Tijekom mjeseca veljače održana je radionica "To sam ja" u dva druga razreda.

Radionicu je vodila profesorica psihologije Sanja Ambrić.

Radionica je imala je za cilj razviti realnu sliku o sebi, osjećaj vlastite vrijednosti te prihvaćanje samoga sebe. Učenici su sjedili jedan iza drugoga i na leđima su jedno drugome pisali pozitivne i negativne osobine.

Radionica se nastavila 10. veljače. gdje su učenici raspravljali o tome što su razredne kolege napisali o njima kao i o tome što misle sami o sebi.

Cilj radionice je razvijanje osjećaja samopouzdanja i samopoštovanja kod učenika.

Učenici su međusobno razgovarali i izmjenjivali svoja iskustva vezano uz to kako ih vide drugi i kako oni vide sami sebe. Tema je bila i samopouzdanje koje je važan faktor u razvoju adolescenata. Učenici su se složili kako je najvažnije postaviti sebi ciljeve prema kojima će težiti, kao i osvijestiti svoja pozitivna uvjerenja.

Također, poželjno je imati potporu bliskih osoba, te izraziti sebe kroz razne kreativne aktivnosti (sport, sviranje, pjevanje, slikanje i sl.).

Učenici su na radionici pokazali zrelost, iskrenost i motivaciju, što je za svaku pohvalu.

Antigona u našoj učionici

Učenici 1.a zajedno s profesoricom Drazhenkom Penavić izveli su dramski prikaz Sofoklove Antigone. Predstavu su izveli u svojoj učionici i oživjeli antičku Grčku. Učionica je

postala orhestra. Uz naše 'maskice' odlično su se uklopile maske glumaca koje su samostalno izradili s tragičnim likovima. Sofoklova Antigona izvodila se na pozornicama diljem svijeta

ta i prilagođena je i suvremenim temama, od antike do modernizma i postmodernizma. Čestitamo im na odličnoj izvedbi, radujemo se novim idejama.

I.a potvrdio je kreativnost i originalnost i na maskarama

MAŠKARE, ČA MOGU MAŠKAREEE...

Ti ne znaš da sam sinoć u maskarama bila priznao me nisi u vriči sam se krila. A ja sam tebe čeka prid vrati od portuma priznao sam te odmah u vešti od lancuna. Maškare, ča mogu maškare..

Što reći o maskarama osim da se podrazumijeva obilje dobre zabave, šale i smijeha. I ove je godine bilo upravo tako, ludo i nezaboravno. Kažu da slike govore tisuću riječi pa zavirimo zajedno u naš školski svijet zabave!

Pokladno vrijeme u Njemačkoj

Maškare ili, kako se to kaže u zemljama njemačkoga govornog područja, Fasching ili Karneval svake je godine živopisan događaj kojem se pridružuju i mali i veliki... Svatko ima priliku postati netko drugi ili nešto drugo!!! Karnevalske povorke prolazile su njemačkim ulicama još u 13. stoljeću. U nekim dijelovima Njemačke maškare su takozvano peto godišnje doba koje počinje 11. studenoga u 11 sati i 11 minuta, iako glavne proslave budu tek u veljači i traju do Čiste srijede, do početka korizme. Taj tjedan prije samoga kraja karnevala zove se Fastnachtswoche. Svaki od tih dana ima svoj poseban naziv.

Četvrtak prije karnevala (Altweiberdonnerstag) dan je posvećen ženama. Običaj je još od srednjega vijeka da se tada žene svih dobi oblače u ružne i stare žene i prestaju sa svim poslovima, a od sredine 20. stoljeća imaju i pravo odrezati kravatu muškarcima, čime im simbolično oduzimaju muževnost.

Rußiger Freitag ili čadavi petak dobio je takav naziv zbog zanimljiva običaja – maskirani sudionici karnevala razmazuju čađu ljudima po licu. U subotu (Nelkensamstag/Schmalziger Samstag) prije vrhunca karnevala prave se poslastice poput Faschingskrapfen i Schmalznudeln. Na taj najmirniji dan karnevalskoga tjedna svi oni koji su dan prije „ludovali“, nose ih kao ispriku onima kojima su s guštom zaprljali lica. Često se na pokladni ponedjeljak (Rosenmontag) ne radi i tada se

organiziraju karnevalske povorke u kojima prolaze kamioni ukrašeni velikim lutkama, najčešće karikaturama iz javnoga života. Djeca se zabavljaju kupeći bombone i slatkiše koje bacaju s kamiona, ostali se pozdravljaju govoreći „Alaaf“ ili „Helau“. Utorak (Veilchendienstag) je posljednji dan „feštanja“ prije Čiste srijede ili Pepelnice (Aschermittwoch) kojom započinje vrijeme posta i odricanja prije Uskrsa. Najviše se slavi u Porajnju. Karnevalske utvrde su Köln, Mainz i Düsseldorf. Vrlo je zanimljiv podatak da se u Kölnu za vrijeme glavne povorke u publiku baci oko 300 tona slatkiša, 700 tisuća čokolada i oko 220 tisuća kutija pralina te više od 300.000 buketića cvijeća. Am Aschermittwoch ist alles vorbei! Na Čistu srijedu sve je gotovo! Fasching je završio i počinje korizma. Nadamo se da vam je bilo zanimljivo. Herzliche Grüße und bis zum nächsten Mal! **Sekcija njemačkoga jezika Deutsch Klub**

Ne propuštamo obilježiti Dan ružičastih majica

Posljednje srijede u veljači obilježavamo Dan ružičastih majica kojim se na simboličan način želi skrenuti pozornost na problem sve učestalijega vršnjačkog nasilja u školama.

Ovaj običaj nastao je 2007. godine u Kanadi kada je dječak u znak podrške majci oboljeloj od karcinoma dojke došao u školu odjeven u ružičastu majicu zbog čega je doživio izrugivanje i verbalno nasilje. Kolege iz njegovog razreda počeli su sljedećih dana dolaziti u školu identično odjeveni kako bi mu iskazali potporu te ukazali na problem vršnjačkog nasilja u školama.

Vijeće učenika naše škole pozvalo je svoje kolege i profesore da odjenu ružičaste majice i iskoriste priliku ponovno ukazati na ovaj gorući problem.

Zanimljivo je napomenuti kako je naša škola, zajedno s Osnovnom školom Ilije Jakovljevića, prva u BiH pokrenula obilježavanje Dana ružičastih majica.

Novinarska sekcija

Nacionalni dan znanosti o okolišu

Nacionalni dan znanosti o okolišu obilježava se svake godine 28. veljače. Obilježavanjem ovog dana želi se potaknuti ljude da preuzmu odgovornost za očuvanje planeta. Važnu ulogu imaju lokalne zajednice koje trebaju ozbiljno shvatiti pitanje zaštite okoliša i ostvarenja sigurnije i ljepše budućnosti za sve nas.

Aktiv prirodnih i društvenih znanosti naše škole priredio je inspirativnu prezentaciju kako bi nas podsjetio i educirao o ovoj važnoj temi, hvala im na tomu!

Donosimo devet "zapovijedi" očuvanja okoliša:

1. Poštuj krhkost zemlje. Shvati da, ne pomogneš li njihovom očuvanju, jedinstvena i lijepa odredišta možda neće više postojati za buduće naraštaje.

2. Za sobom ostavi samo otiske stopala. Sa sobom odnesi samo fotografije. Ne piši grafite! Ne ostavljaj smeće! Ne odnosi "suvenire" s historijskih mjesta, nacionalnih i prirodnih parkova.

3. Da bi osmislio svoje putovanje, obavijesti se o zemljopisu, običajima, kulturi područja koje posjećuješ. Slušaj domaće ljude, podržavaj zaštitare.

4. Poštuj privatnost i dostojanstvo drugih. Prije nego fotografiraš ljude, pitaj ih za dopuštenje.

5. Ne kupuj proizvode izrađene od ugroženih biljaka ili životinja (npr.

od kornjačevine, životinjske kože, perja i sl.)

6. Uvijek slijedi zacrtane putove. Ne uznemiravaj životinje, ne beri biljke, ne uništavaj njihova prirodna staništa.

7. Obavijesti se o programima koji žele očuvati prirodu i okoliš.

8. Gdje god je moguće hodaj pješice ili koristi javni prijevoz.

9. Podržavaj one hotele, avionske kompanije, odmarališta, brodske kompanije, turističke agencije koji unapređuju štednju energije i zaštitu okoliša, čuvaju kvalitetu vode i zraka!

Novinarska sekcija

Science overcomes prejudice

Uvodni sat za projekt Science overcomes prejudice održao se na Google Meetu 4. ožujka 2021. Na tome satu sudjelovalo je osam škola među kojima i naša. U projektu su sudjelovali učenici iz I.c: Patrik Čorić, Ivan Čubela, Ema Kokorović, Marinela Marijanović, Leo Rozić, Karlo Tomac, Nikola Vidačković i učenica III.a Anamaria Gavran. Voditeljica projekta bila je naša razrednica **Ivana Rosić, prof.** Projekt je trajao tjedan dana i odvijao se svaki dan u 12 sati.

Projekt Science overcomes prejudice započeo je s početnim predavanjem 8. ožujka 2021. u CodeHubu. Na drugome sat smo već počeli s praktičnim radom. Treći sat smo krenuli s programiranjem led lampica preko Arduino pločica i Arduino programa. Već na četvrtom predavanju morali smo osmisliti naš glavni projekt koji ćemo predstaviti drugim školama na završnom predavanju. Što smo i napravili na petom i šestom predavanju.

Projekt sa sensorima smo dovršili i snimili

kako on djeluje te kako bismo ga mogli predstaviti drugim školama. Osim redovnih predavanja o temi Arduina održana je i prezentacija da potakne učenike na međusobnu suradnju, što zapravo predstavlja dobar/loš timski rad.

COAT OF ARMS

Vježba crtanja osobnoga grba (Coat of Arms) kao i timskoga grba donijela je pozitivne rezultate jer su učenici shvatili kako je važno oslušivati svoje želje, nadanja, interese, kao i način na koji trebaju saslušati i svoje kolege da uvide važnost komunikacije.

Završno predavanje imali smo 27. travnja 2021. na Google Meetu gdje su sve grupe predstavile projekte. Ekipe iz Sparka se pobrinula da ih ne zaboravimo te su nam priredili zanimljive poklone. Nakon odslušanog projekta Science overcomes prejudice učenici I.c zajedno s razrednicom Ivanom Rosić su sastavili robota Codeyja Rockyja te tako primijenili stečeno znanje.

Ivan Čubela, I.c

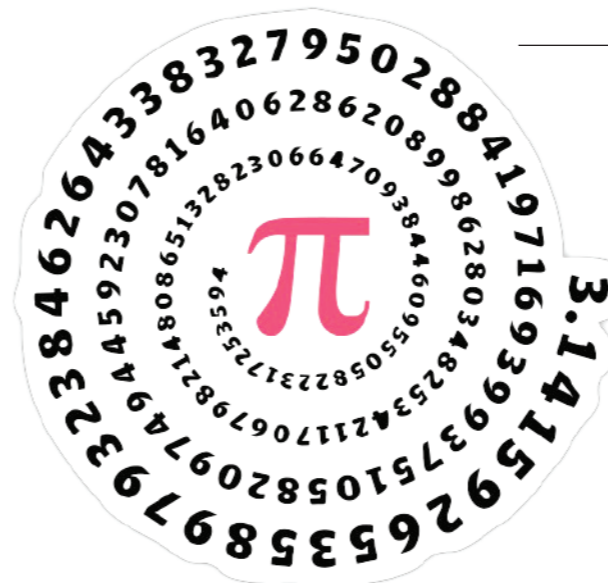

Broj II

Broj II – broj jednak omjeru opsega kružnice i njezina promjera. Osim što je iracionalan broj, još je i transcendentan (ne može biti izražen kao konačan red ili rezultat numeričkih ili algebarskih operacija). Ludolph van Ceulen izračunao je II na točno 35 decimale, u čast tom matematičaru zove se i Ludolphov broj, a poznat je i kao Arhimedova

konstanta. Dan broja II obilježava se 14. ožujka (3.14 → 14.3.) i posebno značajan trenutak u danu je 1 sat i 59 minuta (ujutro ili poslije podne) jer tada broj II izgleda: 3.14 1 59, što je približno broju u 5 znamenki. Na isti dan 1879. rođen je jedna od najvećih fizičara svih vremena Albert Einstein.

Ana Šutalo, prof.

Pola metra mog naručja

Dizala je svoje nožice
Po tridesetak centi od tla
Provlačeci se predjelima
Provincijskog svemirčiča

Gazila je onako bosa
Poljane pelina i žita
U džepovima tek noseći
Vijence nebrige i lakoće

Za njom su ostajali trazi
Što su u tlu iscrtavali
Najljepše freske nevinosti
Kao dokaz svrhe bjeline

Njena koža upijala je
Mirise divljih badema
Koji kao da se klanjaju
Raskoši njezine ljepote

Ispred nje je maršom kročila
Vojska blaženih anđelčiča
Čisteći s puta trnje i drač
Kako ne bi posjekla taban

Dahom je hranila drveće
Bolje nego ikakva voda
I sunce što visi čitav dan
I mraz koji ledom obnavlja

Pogledom je isprate redom
Svi suncokreti što ih prođe
A maslačci kao pauci
Spletu mrežu da prepriječ put

A blato kojem se približi
Razbježi se po zakutcima
Kako njena ljetna haljina
Ne bi postala ko i druge

Nisu za nju gradski pločnici
Koje treba gazit cipelom
Nit oronule hladne zgrade
Što se ni Bogu ne poklone

Nisu za nju gužve redova
Nit priroda preko plakata
Za nju su metri provincije
I pola metra mog naručja
Ante Škegro, IV.a

Do posljednjeg daha

Volio sam je jer je bila moje sve.
I dalje je, samo negdje drugdje, gdje je sunce već zašlo.
Bila je moje svitanje i moj mrak.
Voli sam je i kada mislima daleko ode,
kada ne voli nikog, pa čak ni kad mene nije voljela.
U tim njenim neonskim očima bio sam tako mali, a tako velik.
Svaku sam večer čekao da kazaljke na satu preskoče ponoć,
da dan prođe, a vrijeme se zaledi ne bi li se u moje srce vratila.
Harala mi je umom, uzimala djelić po djelić i nosila sa sobom
da na kraju, kada ode, ne ostanem svoj, a kamoli njen.
Hvatao sam zadnje uzdahe da mi daju snagu
da na putu koji život se zove upamtim njene oči,
da uplovim opet u mirnu luku i usidrim se,
da zaspem bez straha jesam li ovom zemljom hodao željom ili moranjem.
Žuljaju me njeni koraci svileni.
Kako ih je samo majstorski izvezla.
Na njenim dlanovima ostala je moja duša, moje želje,
ostali smo mi.
Ona je nestala kao prašina s burom,
povukla se i otišla.
A da me i svi grijesi odnesu, volim je!
Ostala je moje sve.

David Čerkez, II.e

Školsko natjecanje iz hrvatskoga jezika

Ožujak je već tradicionalno mjesec školskih natjecanja. Tako smo i ove godine organizirali natjecanje u pjesništvu. Učenici su imali zadatak napisati pjesmu, tema je bila slobodna, a njihove su uratke pregledali i ocijenili profesori hrvatskoga jezika. U mnoštvu pjesama koje su pristigle pred stručni ocjenjivački sud izdvojile su se tri najuspješnije. Prvo mjesto pripalo je našem talentiranom maturantu Anti Škegri za prekrasnu pjesmu Pola metra mog naručja, drugo je mjesto osvojio učenik II.e David Čerkez s pjesmom Do posljednjeg daha, a treće je mjesto pripalo pjesmi Sjećanja autora Franka Tomića, učenika III. a. Čestitamo našim učenicima na izvrsnim pjesmama!

SJEĆANJA

čuvam uspomenu na tebe
godinama
a one prolaze
bez tebe
magla se spušta
na sjećanja
jer godine prolaze
a tvoga osmijeha više nema

tvoje ruke u mojoj nema
godinama
i sjaj tvoga osmijeha blijedi, polako
a ja ga ne dam
jer hoću date čuvam
godinama
zauvijek
djede moj

Franko Tomić, III.a

Prvi na
županijskom
natjecanju

Prvo mjesto na županijskom natjecanju u pisanju poezije osvojio je Ante Škegro, maturant naše škole, s pjesmom Pola metra moga naručja.

Čestitamo Anti, kao i njegovoj profesorici Ljerki Vrdoljak i želimo mu još puno inspiracije i uspjeha u pisanju.

Kviz znanja u povodu

Dana hrvatskoga jezika

REZULTATI KVIZA

Učenici su pokazali vrlo dobro znanje iz područja hrvatskoga jezika i književnosti, a pobjednik našega kviza bila je ekipa „Lip“ koju su činile Petra Bošnjak i Lorena Tomić, učenice II.a. Čestitamo im na pobjedi i odličnome znanju! Ovim uspjehom osvojile su kino ulaznice za cijeli odjel. Drugo mjesto osvojila je ekipa „Krafnice“, tj. učenici II.f Monika Komadina i Ivano Marić, a treće su mjesto u napetoj završnici podijelile ekipe „Kuletovi savjetnici“ (Petar Barbarić i Petar Mikulić, II.c.) i „Ekipa Centar II“ (Nikola Damjanović i Luka Spajić, II.d). Osim znanja, učenici su iskazali i pozitivan stav prema ovakvoj aktivnosti. Nadamo se da su usavršili svoje znanje iz hrvatskoga jezika te se dobro zabavili.

Zahvaljujemo svima, osobito našim učenicima na odličnom odzivu i našoj gošći, savjetnici za hrvatski jezik Lidiji Jerković na posjetu, a također i ravnateljici naše škole Ivani Novak na potpori. Do sljedeće prilike!

Novinarska sekcija

Dana 17. ožujka 1967. godine objavljena je Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika koja je nastala u Matici hrvatskoj, a potpisalo ju je 18 hrvatskih znanstvenih i kulturnih ustanova. Pozivajući se na načelo suverenosti i jednakopravnosti, zahtijevale su ravnopravan položaj hrvatskoga jezika u Jugoslaviji, njegovu punu afirmaciju u svim životnim sferama, njegovo slobodno oblikovanje i funkcioniranje u skladu s hrvatskom jezičnom tradicijom. Istoga se nadnevka obilježava i Dan hrvatskoga jezika.

KVIZ ZNANJA

Uzimajući u obzir sve veću popularnost pub-kvizova, a u povodu obilježavanja ovoga važnog događaja, organizirali smo za učenike drugih razreda kviz znanja iz hrvatskoga jezika koji je održan 17. ožujka 2021. u učionici Znanje.

Profesorice Renata Jakovljević, Karolina Vrljić i Mirela Šitum osmislile su tijekom aktivnosti, a i doprinijele opuštenom ozračju u prostoriji koje je nalikovalo onome kao u pravome „pubu“.

Mogućnost sudjelovanja imali su učenici drugih razreda naše škole, tako što su mogli prijaviti svoje ekipe sastavljene od dva člana. Odziv je bio izvrstan, a ishod kviza neizvjestan do same završnice.

Posjet maturanata Franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla

Posjet maturanata Franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla

U povodu Dana hrvatskoga jezika maturanti naše škole zajedno s njihovim profesoricama Ljerkom Vrdoljak i Draženkom Penavić posjetili su Franjevački samostan sv. Petra i Pavla. S bogatom povijesti samostana upoznao ih je svećenik i knjižničar fra Ante Marić. Samostan u Mostaru utemeljen je 1890. godine, a pet godina poslije otvara se prvi teološki

fakultet, koji je i prva visokoškolska ustanova u Hercegovini. Uz pomoć fratara osnivaju se prva hrvatska kulturna društva. Godine 1872. počinje i prva tiskara u BiH, a ubrzo nakon toga dolaze i časne sestre milosrdnice koje osnivaju prvu žensku školu u Hercegovini. Oduševile su ih i povijesne priče koje se vežu uz Hercegovinu, bh. književnike i jezikoslovce. Hvala fra Anti Mariću na poučnom predavanju.

Novinarska sekcija

Hvala fra Anti na ugodnom i poučnom druženju. I što nas je obogatilo novim saznanjima o povijesnim i kulturnim znamenitostima naše Hercegovine.

Maturanti

Zadovoljstvo mi je bilo posjetiti samostan i knjižnicu te upoznati njihovu bogatu povijest.

Katarina Grgurić, IV. c

Posjet Franjevačkom samostanu bio je zanimljiv i dosta sam toga naučila. Iznadila sam se koliko ima starih knjiga u knjižnici. Fra Ante nam je pokazao nekoliko knjiga iz 16. stoljeća. Posjetili smo i rođnu kuću Ilije Jakovljevića, našeg književnika, od koje su, na žalost, ostali samo temelji.

Antea Dedić, IV. b

Franjevačka knjižnica i Zvonik mira

Učenici I.a odjela zajedno s razrednicom Kornelijom Marijanović posjetili su Franjevački samostan, crkvu sv. Petra i Pavla, Franjevačku knjižnicu i Zvonik mira. Dočekao nas je fra Ante Marić. Prilikom obilaska crkve sv. Petra i Pavla koja je obnovljena, vidjeli su najveći mozaik u jugoistočnoj Europi koji prikazuje događaje kao što je trenutak u kojem je sv. Franjo primio stigme ili Uznesenja Djevice Marije na nebo. Nakon obilaska crkve spustili su se u muzej, gdje su mogli vidjeti fotografije crkve i kako je to izgledalo voditi misu tijekom ratova. Poslije obilaska muzeja posjetili su franjevačku knjižnicu. Prilikom

posjeta knjižnici imali smo priliku vidjeti najveću i najmanju Bibliju te vidjeti najstariju knjigu te knjižnice koja je napisana 1650. Fra Ante je učenicima ispričao potresnu priču o nekoliko ubijenih fratara te malo više o njihovim životima i knjigama. Svoj posjet smo završili na vrhu zvonika iz kojeg su mogli vidjeti cijeli grad. Svi smo bili zadovoljni posjetom crkvi i posebno zahvalni jer sada znamo malo više o povijesti crkve i fratara te savjetujemo da ju posjete oni koji još nisu. Zahvaljujemo fra Anti Mariću na srdačnoj dobrodolici i zanimljivoj prezentaciji bogate povijesti franjevačka u Mostaru.

Dora Čarapina, I.a

O Uskrsu na satu francuskoga i njemačkoga jezika

Dana 31. ožujka u našoj učionici PI vladalo je veselo ozračje. Naime, sastali su se „Nijemci“ i „Francuzi“ i pričali o Uskrsu... Zapravo, učenici koji uče francuski jezik pričali su nam zajedno sa svojom profesoricom Antonijom Nikolić o uskršnjim običajima u Francuskoj, a koji uče njemački jezik uz pratnju profesorice Karoline Vrljić o običajima u Njemačkoj. Dok smo na francuskom imali zanimljivu radionicu povezivanja

pojmovi i slika, na njemačkom su nam „stari par Helmut i Helga Hofmann“ (zapravo naši Slavko i Klara) predstavili deset uskršnjih običaja u Njemačkoj. Tako smo saznali da u Francuskoj crkvena zvona na Veliki petak odlete u Rim da ih Papa blagoslovi, a onda se u nedjelju, na Uskrs, vraćaju prepuna slatkiša, dok u Njemačkoj uskršni zeko („Osterhase“) boji i skriva jaja u vrtu, a djeca ih onda na uskršnu nedjelju traže. Zanimljivi su i običaji paljenja velike uskršne vatre i kogača na Veliku subotu te pučko vjerovanje da voda na Uskrs ima posebne ljekovite moći: svatko tko se okupa u tekućem potoku na uskršno jutro ostat će navodno mlad i lijep... Na kraju smo priredili i utrku žlicama gdje su neka jaja i nastradala, ali tako to i mora biti. Čestitali smo našim pobjednicama profesorici Ljerkici i Klari, a svima od srca poželjeli: Joyeuxes Pâques i Frohe Ostern!

Krijesnice

Krijesnice su skup životnih priča i događaja vezanih za osobe s poteškoćama u razvoju i njihove obitelji. Knjiga je napisana s puno ljubavi, a pisali su je roditelji, braća, sestre, osobe s invaliditetom i osobe bliske njima. Svaka je priča posebna na svoj način i u nama budi posebnu emociju. Čitajući knjigu možemo vidjeti koliko su osobe s poteškoćama u razvoju posebne, koliko nesebične ljubavi mogu

pružiti na svoj način, a zauzvrat tražiti tako malo. Priče su različite i satkane od uspona i padova, ali svaka za cilj ima probuditi svijest ljudi da su i oni, iako malo drukčiji, važan dio društva. Nažalost, u našem društvu još uvijek nisu u potpunosti prihvaćeni. Ljudi koji su radili na izdavanju Krijesnice imali su cilj potaknuti društvo na promjene i iskreno se nadam kako će u tome i uspjeti. U ovoj knjizi moja majka i ja smo na papir stavili svoju životnu priču, u nadi da će s ostalim pričama iz knjige doprijeti do srca mnogih ljudi i učiniti da Krijesnice zasjaju punim

Luka Herceg, II.b

Moja sestra, moj heroj

Da sam zamišljao život drukčije, jesam. Da sam jedva čekao da mi mama rodi sestru, jesam. Da sam razmišljao da će nešto poći po zlu, nisam. Što o tome može misliti dječak od tri godine? Pola stvari koje su pričali mama i tata nisam razumio. Jedino što sam znao jest da je sestra u bolnici i da jedva čekam da dođe kući. To su bili najteži dani u mom životu. Iako te svi maze i paze, tebi nedostaje tvoja mama, tvoj tata i tvoja sestra. Nakon vremena provedenog u bolnici u Mostaru, borba se nastavlja u bolnici u Zagrebu. Trajalo je to godinu dana. Bio sam jako tužan i jedva sam čekao da sestra dođe kući i da svi budemo zajedno. Sat mi je bio dan, a dan mi je bio godina. Ali došao je i taj trenutak kojega sam dugo čekao. Mama je napokon došla, sestra je bila dobro, tata je bio ponosan na sve što smo proživjeli, a ja sam bio najsretniji na svijetu. Sestru jako volim i ponosan sam na nju. To što je ona u kolicima i što ne priča ne znači

da je manja vrijedna od drugih. Prihvatio sam je takvu kakva je i što god drugi mislili o njoj, ona je moj svemir, sve moje na svijetu. Ona je moj veliki borac koji se nikada ne predaje. Ona je moj život bez kojeg ne znam kako bih mogao živjeti. U svemu nastojim pomoći roditeljima i sestri. Smijemo se, igramo, šetamo, radujemo se svakom danu i Bogu zahvaljujemo na svemu. Ja sam najponosniji brat na svijetu. I kao što piše u jednom citatu: "Možda neću moći riješiti sve tvoje probleme, ali ti obećavam da se s njima nećeš morati sam suočiti."

Moja sestra, moj heroj, moj borac, moje sve!

Luka Herceg, 21. lipnja 2020.
Novinarska sekcija

U Krijesnici je objavljen tekst koji je napisala i naša kolegica Inga Kožulj na str. 140. **Sram koji me odgojio**, podijelivši svoje iskustvo u rubrici **Neočekivani životni učitelji**. Čestitamo Ingi i Luki te preporučujemo obvezno pročitati! Bravo!

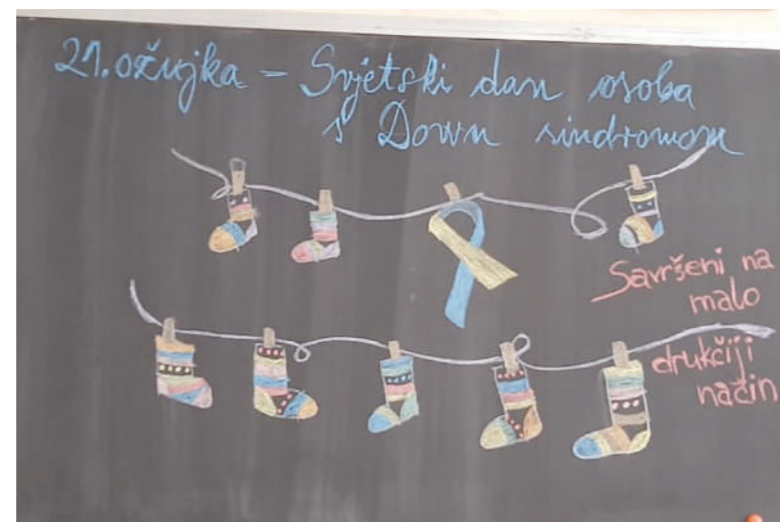
Novinarska sekcija

Down sindrom

Današnji se dan obilježava u cijelom svijetu te se time želi potaknuti ljude na prihvaćanje različitosti. Djeca s Down sindromom su vedra, dobrodušna, vesela i topla djeca koja žele ostvariti komunikaciju sa svojom okolinom, a pomažu im njihovi roditelji, bliski ljudi, kao i cijela zajednica. To su djeca ljubavi koja svakodnevno pružaju ljubav članovima svoje obitelji, kao i svim ljudima u svojoj okolini.

Vijeće učenika i profesorica Dolores Karačić pripremili su prigodni crtež za taj dan.

Dar od srca

U povodu uskrasnih blagdana učenici i djelatnici naše škole prikupili su novčani prilog za Udrugu Minores. Članice Vijeća učenika Dora Čarapina (I.a), Iva Čorić (II.a) i njihova voditeljica Dolores Karačić, prof. uručili su dar od naše škole. Ispred Udruge dar je preuzela Nina Škoro. S ponosom možemo reći da je i Nina bila naša učenica.

Dora Čarapina, I.a

Dan planeta Zemlje obilježava se 22. travnja pa su učenici i djelatnici naše škole uredili školsko dvorište i zasadili cvijeće i drveće te na taj način potaknuli svijest prema prirodnom okolišu i čuvanju biljnih vrsta...

Kad se male ruke slože, sve se može, sve se može

Učenici prvih razreda Dora Čarapina, Ilka Marić, Tea Mikulić, Natalia Prskalo, Filip Zovko, Sara Raić s razrednicama, mentoricama Kornelijom Marijanović i Draženkom Penavić uspješno su osmislili i završili projekt Klupica misli i znanja.

Cilj projekta bio je osigurati kutak u školskom dvorištu gdje bi učenici mogli pomoći jedni drugima u učenju, provoditi slobodno vrijeme, veliki odmor i mogućnost izvođenja nastave na otvorenom.. Krenuli smo s realizacijom i provedbom projekta. Naručili smo izradu klupa i stola te očistili dvorište i odabrali mjesto gdje ćemo postaviti Klupicu znanja i misli.

Zahvaljujemo se predstavnicima Nansen Dijalog Centra Mostar koji su prepoznali i podržali našu ideju i svima koji su nam pomogli u realizaciji. Posebno hvala našem domaru i ravnateljici..

Dan uoči Dana škole, stigle su klupe i stol. Postavljene su na predviđeno mjesto. Posadili smo cvijeće i dodatno uredili školsko dvorište. Ponosni smo što smo Dan škole proslavili u novouređenom dvorištu s učenicima, profesorima i gostima NDC-a.

Tea Mikulić, I.a
Ante Kolobarić, I.a
Filip Zovko, I.b

Dana 7. svibnja obilježili smo Dan škole uz druženje, glazbu, smijeh, slastice, ali i uređenje školskoga dvorišta. Maturanti su išli u obilazak znamenitosti našega grada u pratnji vodiča i njihovih profesora. Uživali smo u proljetnom danu te ljepotama našega dvorišta koje uljepšava cijeli grad. Čestitamo Dan škole našim učenicima i djelatnicima i zahvaljujemo na odličnoj organizaciji i ugodnom ozračju.

1. Krenuli smo ispred škole i zaustavili se pored najviše zgrade u Mostaru

2. Šetnju smo nastavili Splitskom do sljedeće stanke u Parku nobelovaca

4. Šetalištem Nikole Šubića Zrinskog stigli smo do Španjolskoga trga

3. Zastali smo i ispred Kosače, hrama kulture u našem gradu

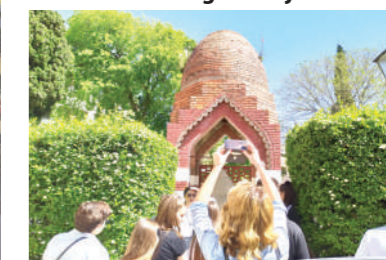
5. Ispred Gimnazije Mostar saziali smo detalje o neomaurskome stilu graditeljstva

6. Ispred Gradske banje poslušali smo zanimljivu priču o građevini projektiranoj u duhu secesije, izgrađenoj daleke 1914. godine

7. Šetnju smo nastavili Fejićevom ulicom do sljedećeg odredišta...

8. A to je nadgrobni spomenik iz osmanlijskog vremena

9. Obišli smo i Koski Mehmedpašinu džamiju, primjer osmanskog načina graditeljstva, proglašenu nacionalnim spomenikom BiH

10. Zavirili smo i u unutrašnjost džamije

11. S minareta se pruža fantastičan pogled.

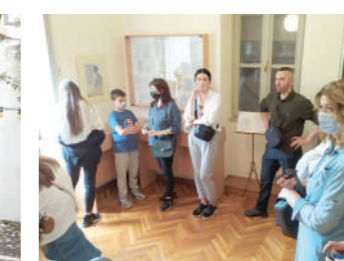
ULICAMA MOGA GRADA...

Ove godine, zbog svima poznatih razloga, nismo mogli putovati na udaljene destinacije kao što smo običavali proteklih godina. Zato smo odlučili malo detaljnije istražiti svoj grad, što se pokazalo zanimljivim iskustvom. Uz pratnju zanimljive Dajane, koja je bila naš vodič, i profesora prošetali smo gradom te vidjeli i saznali mnoge zanimljivosti. Zahvaljujemo Dajani, profesorima na pratnji i našoj ravnateljici na ideji i realizaciji.

Novinarska sekcija

12. U vrtu Čorovića kuće saznali smo zanimljive detalje o životu pjesnika

13. U Muzeju Hercegovina, odnosno odjelu posvećenom Aleksi Šantiću vidjeli smo stare rukopise i fotografije

15. Nismo odoljeli isprobati popularne nanule

16. Sljedeće je odredište Starog Mosta

14. Šantićeva Emina u društvu naših profesora

17. Na ulazu nas je dočeka vodič, i poveo nas u obilazak. Nakon toga smo otišli na zaslužni predah

U finalu Code Challenge Hackathona

Učenci naše škole sudjelovali su u finalnom natjecanju Code Challenge Hackathona koje je organizirao Centar za informacijske tehnologije Sveučilišta u Mostaru s ciljem poticanja učenika na praktičnu primjenu znanja iz područja ICT-a. Od ukupno 51 škole iz BiH, koje rade po hrvatskom planu i programu, u finale je prošlo 15 ekipa. Najbolji su odmjerili snage 31. svibnja 2021. u prostorijama Sveučilišta u Mostaru, u zgradi Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti. Naše su tri ekipe: FU7URE (David Čerkez i Sara Raić), Suncokret (Lucija Mlinarević i Iva Čorić) i FrKA (Anamaria Gavran, Franko Tomić i Krešimir Vidović) izvrsno predstavile svoje radove. Sve pohvale našim učenicima i mentorici Ingi Kožulj.

Sara Raić, I.b

Izbor slogana škole...

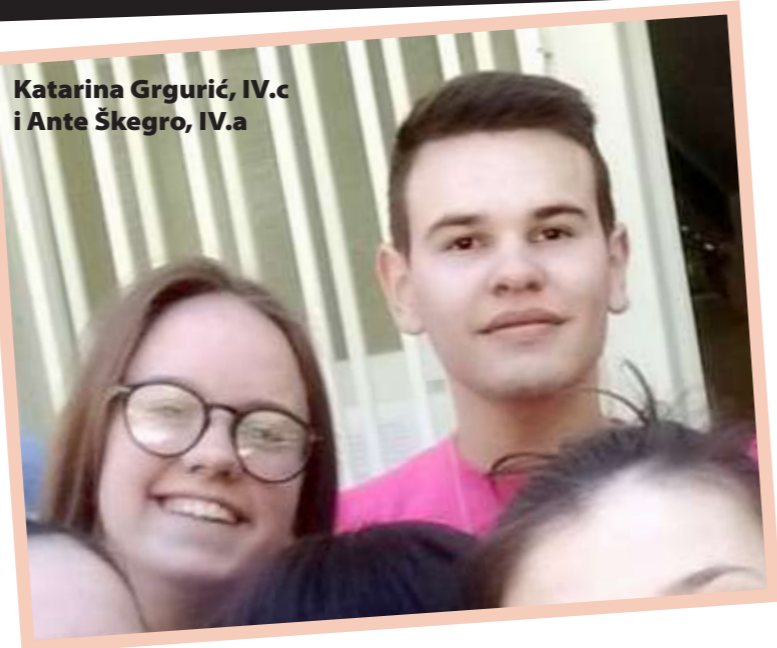
Naša je škola 8. ožujka otvorila natječaj pod nazivom „Ostavi trag, osmisli slogan“, te na taj način pozvala svoje učenike da izraze svoju kreativnost i originalnost tako što će osmisлити slogan škole. Učenci su svoje prijedloge mogli slati elektroničkom poštom, a odabir je najboljih bio objavljen na stranici škole u obliku ankete. Učenci, roditelji, profesori i svi ostali koji prate našu školsku stranicu mogli su glasovati za svoga favorita.

Prema anketi, odabrani su najuspješniji slogani i nagrađeni njihovi autori:

1. Voditi posao nije lako, upiši Ekonomsku i nauči kako! (Katarina Grgurić, IV.c)
 2. Prečac za bolju budućnost! (Ante Škegro, IV.a)
 3. Ostvari svoj potencijal! (Ivona Mikulić)
- Mjesto gdje se susreću krivulje znanja i radosti! (Kristina Babić, III.c)
- Od Ekonomske škole nema bolje, sa zadovoljstvom je upiši i novim znanjem prodiši! (Krešimir Mihić, III.d)

Čestitamo našim učenicima na angažiranosti i kreativnosti!

Katarina Grgurić, IV.c
i Ante Škegro, IV.a

ČESTITAMO NAŠIM MATURANTIMA NA SLOGANU

...IMAMO I LOGOTIP

Ove školske godine, zahvaljujući grafičkom dizajneru Damiru Zadri, osmišljen je vizualni identitet naše škole. Naime, dobili smo logotip po kojem ćemo biti prepoznatljiviji. Ovom mu prilikom izražavamo veliku zahvalnost na stručnoj izvedbi i nesebičnoj pomoći.

Stablo generacije 2017./2021.

Maturanti naše škole proslavili su svoj posljednji dan školovanja. Kao uspomena na četverogodišnje razdoblje posadili su drvo njihove generacije.

Ovo prekrasno stablo plave šljive podsjećat će nas na njihova nasmijana lica i vedar duh koji su širili oko sebe. Potvrdili su svojim ponašanjem zrelost i ekološku osviještenost s porukom: „Sadite drveće, ono nam daje ključne elemente za opstanak: kisik i knjige.“ Želimo im da dišu punim plućima, da rastu u znanju te ubiru plodove svog rada s radošću. I navrate do svoje škole i uberu sa stabla plave šljive zrele plodove i prisjete se srednjoškolskih dana.

Novinarska sekcija

Misa zahvalnica

Maturirati znači dovesti do zrelosti.
Neka ih u životu prati radost...

Biskup Mostarsko-duvanjski i Trebinjsko-mrkanski Petar Palić 12. svibnja 2020. predvodio je misu zahvalnicu za maturante u katedrali Marije Majke Crkve. Naši maturanti, zajedno s ostalim maturantima Grada Mostara, zahvalili su Bogu na primljenim darovima u njihovu životu i školovanju. Riječi zahvale uputili su svima koji su ih pratili u njihovu odrastanju.

Upućene poticajne biskupove riječi neka prate naše maturante na njihovu životnom putu.

Intervju: Ante Škegro, učenik generacije

Dragi Ante, biti učenik generacije velika je čast. Predanost, marljivost, trud i zalaganje rezultat su tvog zasluženog priznanja. Čestitamo ti na uspjehu. Želimo sve najbolje u daljnjem obrazovanju i puno sreće na životnom putu.

Razgovarale: Petra Bošnjak i Tea Mikulić

Biti učenik generacije otvara mnoga vrata. Misliš li ići putem svoje struke ili imaš nešto drugo na umu?

Ekonomija je oblast kojom se bavim četiri godina i planiram nastaviti i u budućnosti.

Za postizanje uspjeha potrebna su mnoga odricanja. Koliko su ta odricanja utjecala na tvoj društveni život?

Utjecala su poprilično, ali mnogo manje nego što ljudi misle. Za nekoga tko želi učiti i ima već izgrađenu naviku, velika odricanja i nisu potrebna.

Što je u našoj školi na tebe ostavilo najveći dojam?

Velik dojam ostavilo je znanje koje sam stekao, ali neusporedivo veći su ostavili razgovori s profesorima, koji bi se najčešće odvijali pri samom kraju sata. Smatram da su takvi razgovori temelj za nastavak školovanja i razvoja čovjeka.

Jedan od tvojih talenata je pisanje poezije. Kada si počeo pisati poeziju, u čemu pronalaziš motivaciju i je li profesionalno pisanje poezije nešto s čim se želiš baviti u budućnosti?

Poeziju sam počeo pisati još u osnov-

noj školi, a u srednjoj sam doživio najveći skok glede pisanja poezije. Motivaciju za pisanje čovjek ne treba pronalaziti, ona je jednostavno tu za nekoga tko je voljan pisati. Profesionalno pisanje je definitivno ono s čim bih se želio baviti, ali nije nešto što bih forsirao, nego bih pokušao suptilno pa ako se dogodi, dogodi.

Jesi li od svog razreda dobio podršku ili si više gledan kao konkurencija?

Mi smo prilično mali razred, uvijek smo bili složni kao velika obitelj. Jedni smo drugima uvijek davali podršku i bili tu jedni za druge, pogotovo u ovim zadnjim danima kada se odlazak iz škole bližio.

Kojim trima riječima bi opisao četiri godine provedene u školi?

Malo je teško sklopiti samo tri riječi

za sve četiri godine koje sam tu proveo. Ako već trebam odabrati, to bi bile: izazovno, zabavno i nedovoljno dugo.

Koju poruku bi poslao nama koji ostajemo i generacijama koje dolaze?

Rekao bih im da spoje učenje i ugodno druženje, cijene svoje prijatelje, bližnje, profesore i naravno da ne zaborave na zabavu i uživaju u svakom dijelu ovog puta koji se zove srednja škola.

Malo je teško sklopiti samo tri riječi za sve četiri godine koje sam tu proveo. Ako već trebam odabrati, to bi bile: izazovno, zabavno i nedovoljno dugo.

Ravnateljica Ivana Novak prigodnim je riječima pozdravila naše maturante

Vjerujem kako će vam stečena iskustva i znanja biti pomoć u svakodnevnom životu i radu. Nadam se kako ćete dio tih iskustava i znanja stečenih u Srednjoj ekonomskoj školi Jozе Martinovića pohraniti duboko u srcu. Kamo god krenuli, nosite sa sobom bistrinu uma, a u izboru budućega zanimanja, slijedite glas svoga srca. Tijekom studija i života, istina, proći ćete kroz mnoge neizvjesnosti, no upravo u takvim trenutcima, ne odustajte i s ponosom se prisjetite svih svojih uspjeha i osoba koje su uvijek bile uz vas!

Nikada ne zaboravite svoje roditelje, prijatelje i nastavnike koji su vam, bez obzira na sve, dali ono najvrjednije što su imali, a to su: svoj trud, vrijeme i znanje. Poštovani roditelji, hvala vam na ovako lijepoj mladosti.

Ovo je i vaš uspjeh! Bila je čast i zadovoljstvo biti njihovim nastavnicima! Neka izvrsnost, rad i dobrota budu naše zajedničko poslanje! Sve najbolje u životu i radu vam svi od srca želimo! **Ponosni roditelji, razrednici i naša draga generacija 2017./2021., čestitamo i sretno!**

Dodjela diploma

Svečana dodjela diploma maturantima održana je 15. lipnja 2021. u školskom dvorištu. Nakon pozdravnoga ravnateljčina govora uslijedila je svečana dodjela. Uručene su prigodne nagrade najuspješnijima učenicima. Nagrađeni su: Ante Škegro, učenik generacije. Klara Divković i Katarina Grgurić za ostvareni odličan uspjeh tijekom četiri

godine. Učnice koje su ostvarile odličan uspjeh na kraju četvrtog razreda dobile su pohvalnice: Gabriela Stojčić, Andrea Barbarić i Petra Soldo. Sportašica i sportaš generacije su: Ivan Bašić i Klara Divković. Katarini Grgurić je dodijeljena nagrada za najbolji slogan naše škole. Njihovi razrednici ponosno su uručili nagrade.

EKONOMISTI

KOMERCIJALISTI

NORIJADA

